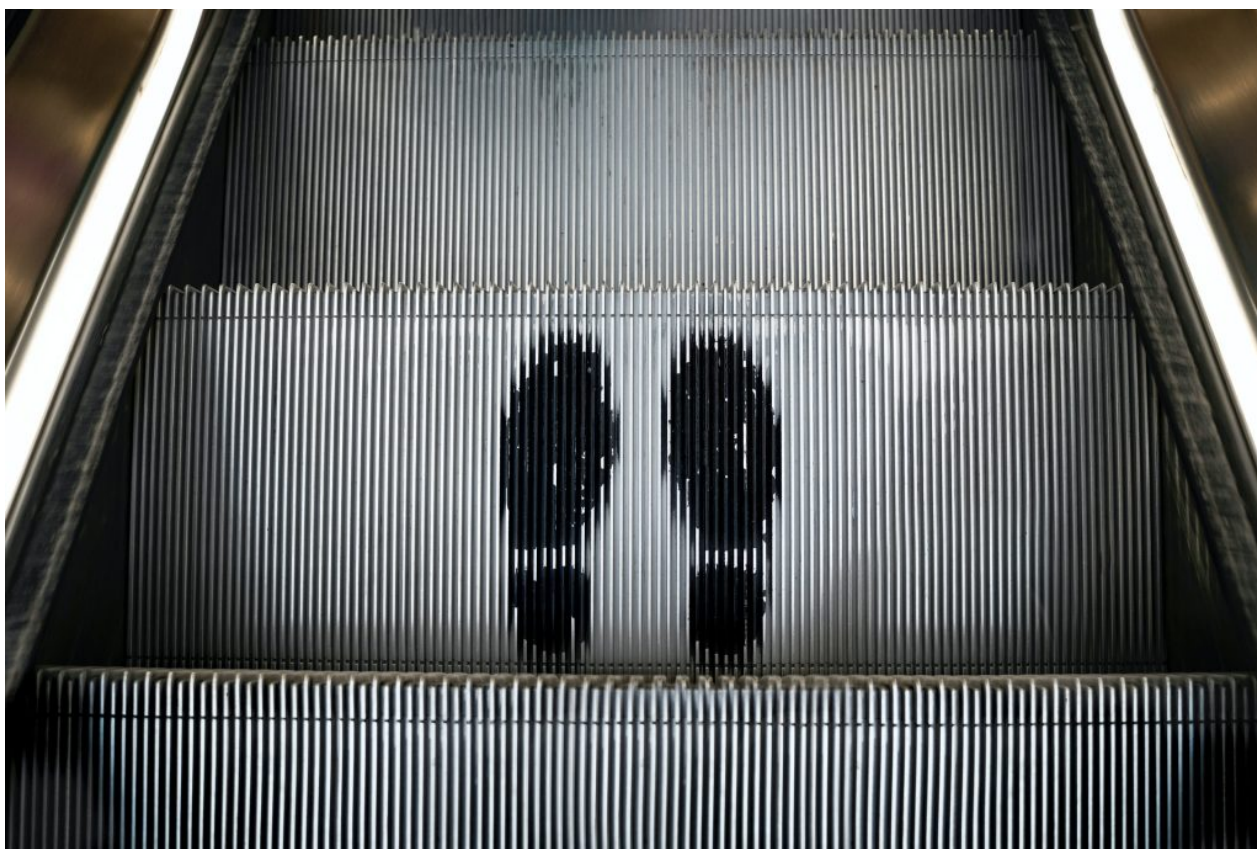

Mikä? v Arkisto Juttusarjat Videot Tapahtumat Podcastit Toimitus
Kirjoittajat Kirjoittajaohjeet Poliitikasta kouluissa

Podcast: Poliittisen osallistumisen kysymyksiä

17.3.2022 / Kirjoittaja Mikko Poutanen ja Josefina Sipilinen / Artikkelit / podcast, Puolueet, Vähemmistöt / 4 minuutiksi luettavaa

Monimuotoinen demokratia tarvitsee poliitikkoja eri taustoista ja yhteiskuntaryhmistä, jotta poliittinen järjestelmä olisi kaikkien hyväksymä. Eri vähemmistöjen poliittisessa osallistumisessa on kuitenkin eroja. Ulkomaalaistaustaiset ihmiset ovat aliedustettuina kaikilla politiikan tasoilla.

Artikkeliin sovelletaan avoimen julkaisemisen lisenssiä tiedelehdille (CC BY-NC-ND). [Lue lisää tekijänoikeuksista.](#)

Selaa arkistoa

demokratia

Venäjä Euroopan

unioni populismi

Suomi Yhdysvallat

Retoriikka

Turvallisuuspolitiikka

Media Maahanmuutto

ilmastonmuutos Yliopisto

Tutkimus Eurooppa Tasa-arvo

Terrorismi talous Ulkopoliitiikka

Vaalianalyysit Ranska DocPoint

Puolueet Ihmisoikeudet

Ympäristöpolitiikka Identiteetti Aktivismi

Uskonto Äärioikeisto Kysy politiikasta Historia

sukupuoli Turkki työ Sosiaalinen media

Perussuomalaiset Ukrainan kriisi Tutkijavideot

nuoret pakolaisuus osallistuminen

[Poliitikasta](#)
SOUNDCLOUD
Share

Poliittisen osallistumisen kysymyksiä – JOSEFINA SIPINEN JA...

33:52

[Privacy policy](#)

Politiikkaan osallistuminen on kansanvaltaan liittyvä perusoikeus. Osallistuminen poliittiseen prosessiin ei tarkoita vain äänestämistä, vaan myös oikeutta asettua ehdolle vaaleissa. Ehdolle asettuminen on kuitenkin monitahoinen päätös, sillä se edellyttää myös resursseja, jotka eivät ole tasa-arvoisesti saatavilla. Laaja osallistuminen ja osallisuudentunne demokraattisessa prosessissa on kuitenkin tärkeää demokraattisen järjestelmän oikeutuksen kannalta.

Suomessa asuvilla ulkomaiden kansalaisilla on muiden Pohjoismaiden tavoin oikeus asettua ehdolle paikallisvaaleissa ja uusissa aluevaaleissa, muttei eduskunta- ja presidentinvaaleissa, jotka on rajattu kansalaisille. Vaikka ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä kasvaa ja siten heitä voisi odottaa näkevänsä yhä useammin ehdokaslistoilla, demokraattiseen prosessiin osallistuminen voi kuitenkin olla vaikeaa maahanmuuttaneille, joilta saattaa lyhemmän Suomessa asumisajan vuoksi puuttua poliittisessa kampanjoinnissa tärkeitä sosiaalisia verkostoja ja niihin liittyviä pääomia. Kyse siis ei välttämättä ole osallistumisen halun puutteesta, vaan esteistä osallistumisen tiellä.

Tämän Poliitikasta-podcastin vieraana on [juuri tästä aiheesta vuonna 2021 väitellyt](#) Tampereen yliopiston politiikan tutkimuksen tutkijatohtori Josefina Sipinen. Josefina on tällä hetkellä mukana muun muassa nuorten kansalaispätevyyttä tutkivassa Suomen Akatemian rahoittamassa [Education, Political Efficacy and Informed Citizenship](#), eli EPIC-tutkimushankkeessa, jonka johtaja Elina Kestilä-Kekkonen oli [vieraana Poliitikasta podcastissa](#) marraskuussa 2021.

Ulkomaalaistaustaisten osallistumisessa politiikkaan ei välttämättä ole kyse osallistumisen halun puutteesta, vaan esteistä osallistumisen tiellä.

Josefina on myös mukana Suomen Akatemian rahoittamassa Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa [IntraComp](#), eli *Intraparty Competition*, jonka tarkoituksena on tutkia puolueiden sisäistä kilpailua. Lisäksi hän kirjoittaa Kunnallisalan kehittämissäätien rahoituksella raporttia koskien viime kesänä

Tarkennettu haku

Hakusana

Ajanjakso

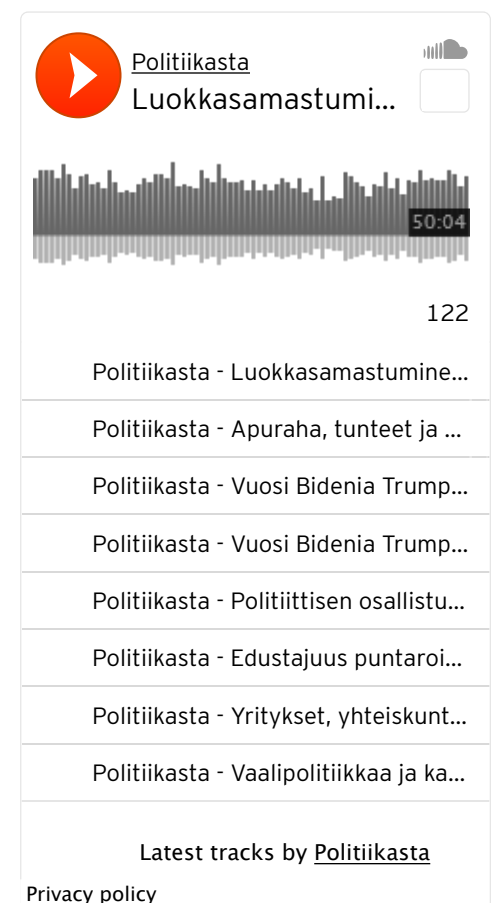

Kirjoittajat

Avainsanat

Hae

Uusimmat podcastit

[Poliitikasta](#)
SOUNDCLOUD

Poliitikasta - Luokkasamastumi...

50:04

122

- Poliitikasta - Luokkasamastumine...
- Poliitikasta - Apuraha, tunteet ja ...
- Poliitikasta - Vuosi Bidenia Trump...
- Poliitikasta - Vuosi Bidenia Trump...
- Poliitikasta - Poliittisen osallistu...
- Poliitikasta - Edustajuus puntaroi...
- Poliitikasta - Yritykset, yhteiskunt...
- Poliitikasta - Vaalipolitiikkaa ja ka...

Latest tracks by [Poliitikasta](#)

[Privacy policy](#)

koronan varjossa järjestettyjä kuntavaaleja.

Tältä pohjalta tässä podcastissa keskustellaan siis poliittisesta osallistumisesta ja sen mahdollisuuksista ja esteistä.

Ulkomaalaistaustaiset ehdokkaat Suomessa

Väitöskirjassaan Josefina Sipinen haastatteli sekä suomalaisten puolueiden edustajia että kuntavaalien 2017 ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita selvittääkseen, mikä motivoi puolueita rekrytoimaan ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita listoilleen. Lisäksi väitöskirjassa kartoitettiin, mikä motivoi ulkomaalaistaustaisia asettumaan ehdolle ja mitkä resurssit ehdokastyössä olivat tarpeen tai saatavilla.

Tutkimus toi esille eroja eri vähemmistöjen poliittisessa osallistumisessa, jotka voidaan osin selittää esimerkiksi erilaisella aiemmalla kokemuksella politiikasta. Ulkomaalaistaustaisten poliittinen osallistuminen on keskiarvoa alemmalla tasolla, mikä liittyy paitsi esteisiin saada tietoa politiikasta kielellä, jota ymmärtää, myös siihen, että moni on muuttanut Suomeen erilaisen poliittisen järjestelmän piiristä, ja siten uudenlaiseen poliittiseen ympäristöön sopeutuminen vie aikaa. Suomessa nähdäänkin voimakas ulkomaalaistaustaisen väestön aliedustus politiikassa, kunnallistasollakin.

Ulkomaalaistaustaisten osuus Suomen väestöstä kasvaa, millä on merkitystä paitsi tulijoiden kotoutumisen myös Suomen poliittisen järjestelmän vakauden kannalta.

Onkin siis erityisen tärkeää muistaa, että kun puhutaan ulkomaalaistaustaisista tai maahanmuuttaneista, kyse on hyvin moninaisesta joukosta, jossa on paljon eroja paitsi ryhmien välillä, myös niiden sisällä. Mitään yksittäistä poliittista osallistumista määrittävää tekijää, joka vaikuttaisi yksiselitteisesti kaikkiin, on vaikea tunnistaa – sellaista ei edes välttämättä siis ole.

Ulkomaalaistaustaisten osuus Suomen väestöstä kuitenkin kasvaa, millä on merkitystä paitsi tulijoiden kotoutumisen myös Suomen poliittisen järjestelmän vakauden kannalta. Poliittiseen järjestelmään ja sitä ympäröivään yhteiskuntaan on vaikea kiinnittyä, jos koetaan, ettei politiikan areenalla ole tilaa samankaltaisille ihmisille kuin itse on. Vastaavasti suuren väestönosan jääminen marginaaliin asettaisi merkittävän haasteen poliittisen järjestelmän hyväksyttävyyden näkökulmasta.

Poliittisen osallistumisen merkitys

Monimuotoisen demokratian kannalta on todella tärkeää, että poliitikot tulevat erilaisista taustoista ja edustavat laajasti yhteiskunnan kaikkia ryhmiä.

Monimuotoinen demokratia on moniäänisempi ja pystyy toimimaan kaikkien ryhmien edustamisen alustana, mikä puolestaan rikastaa demokratiaa hallintojärjestelmänä. Näin ollen voidaan ajatella, että poliittista osallistumista avaavalla tutkimuksella on normatiivisempikin tavoite demokratian moniäänisyyden vahvistamisessa, eli tavoite toimivammasta poliittisesta järjestelmästä ja paremmasta yhteiskunnasta.

Monelle ulkomaalaistaustaiselle poliittiseen järjestelmään osallistuminen on myös tärkeä tapa osoittaa kansalaisuutta ja velvollisuudentuntoa. [Poliittinen kiinnittyminen maahanmuuttajien uudessa kotimaassa](#) edistää maahanmuuttaneiden kotoutumista niin ryhmänä kuin yksilöinäkin.

Puolueet ottavat mielellään listoilleen myös ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita. Taustalla on sekoitus idealismia paremmasta edustuksellisesta demokratiasta mutta ennen kaikkea vaalien voittamisen realismia.

Kyse on myös mielikuvista, joita voi itsekkin harjoittaa: [Politiikka-lehdessä julkaistussa väitöselktiiossaan](#) Josefina pyytää kuulijoitaan sulkemaan silmänsä, ja miettimään, millainen kuva tulee mieleen sanasta 'päättäjät'. Noiden mielikuvien kirjo kertoo paljon siitä, kuinka moninaiseksi politiikka Suomessa hahmotetaan.

Suomessa vaalikampanjat ovat ehdokaskeskeisiä, mikä tarkoittaa, että ehdokkaat kohdentavat kampanjaansa pääasiassa niille ryhmille, joilta he uskovat saavansa ääniä. On myös selvää, että ulkomaalaistaustaiset ehdokkaat tavoittavat ulkomaalaistaustaisia äänestäjiä tavoin, johon poliittiset puolueet eivät resursseillaan kykene. Ilman eri kieliä taitavia ja eri vähemmistöryhmissä luottamusta nauttavia ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita puolueiden on lähes mahdotonta mobilisoida kyseisten ryhmien äänestäjiä. Tästä syystä puolueet ottavat mielellään listoilleen myös ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita. Taustalla on siis sekoitus idealismia paremmasta edustuksellisesta demokratiasta mutta ennen kaikkea vaalien voittamisen realismia.

Kuka tutkii ketä?

Politiikan tutkijan voi olla suhteellisen helppo lähestyä kokeneita poliitikkoja, jotka mielellään antavat haastatteluja työnsä eri näkökulmista. Lisäksi Suomessa päättäjien tavoittaminen tutkimuksen merkeissä on verrattain helppoa. Kun tutkitaan kuitenkin myös päättäjien kaartin ulkopuolisia ryhmiä, kuten ulkomaalaistaustaisia ehdokkaita, voisi olla hyödyllistä miettiä tutkimusasetelmaa yhdessä tutkimuskohteen kanssa.

Tutkijatkin työskentelevät omista lähtökohdistaan ja omista taustoistaan, ja joskus osana laajempia tutkimusryhmiä. Näistäkin saa näkökulmia ja ajatuksia, jotka ovat monesti arvokkaita. Tässäkin tärkeää on antaa tilaa erilaisten äänien moninaisuudelle; siinä missä poliitikkojen ja päättäjien soisi moninaistuvan väestöpohjan mukaisesti, sama koskee myös politiikan tutkijoita.

Tutkijat pitävät luonnollisesti omaa työtään arvokkaana ja tärkeänä ja haluavat paitsi viestiä siitä avoimesti mutta myös nähdä työllään olevan yhteiskunnallista merkitystä – jopa vaikutusta.

Josefina Sipinen on tutkijatohtori Tampereen yliopistossa.

Mikko Poutanen on politiikan tutkimuksen tutkijatohtori Tampereen yliopistossa ja Poliitikasta-lehden vastaava päätoimittaja.
